

LISA HALLIDAY a crescut în Medfield, Massachusetts, și trăiește în prezent la Milano, împreună cu soțul ei. A publicat proză scurtă în *The Paris Review*, iar în 2017 a primit premiul literar pentru tineri scriitori Whiting Award, la categoria ficțiune. *Asimetric* (Curtea Veche Publishing, 2019) este primul ei roman și a fost nominalizat în 2018 la Premiul „John Leonard“.

LISA HALLIDAY

Asimetric

Traducere din engleză și note de
ANCA-MARIA PĂNOIU

Cuprins

I

Razna

9

II

Nebunie

159

III

Ce discuri ar lua Ezra Blazer pe o insulă pustie

303

Note

335

I
RAZNA

Trăim cu toții vieți ridicole, sub o inexplicabilă condamnare la moarte...

— MARTIN GARDNER, *The Annotated Alice*

LUI ALICE ÎNCEPUSE SĂ I SE CAM IA de statul ăsta de una singură, fără să facă nimic: mai încerca din când în când să citească din cartea pe care o ținea în poală, dar era aproape toată numai paragrafe lungi, fără vreo linie de dialog, și ce carte-i aia, se întreba Alice, care n-are dialoguri?

Se gândea (cam prostește, ce-i drept, fiindcă nu era chiar as când venea vorba să ducă lucrurile la bun sfârșit) că într-o zi ar putea scrie ea însăși o carte, când lângă ea așezat un bărbat cu bucle de culoarea cositorului. Ținea în mână un cornet de înghețată de la toneta Mister Softee din colț.

— Ce citești?

Alice i-a arătat.

— E aia cu pepenii roșii?

Alice încă nu ajunsese la partea cu pepenii roșii, dar a încuviințat oricum din cap.

— Ce mai citești în rest?

— O, vechituri, în mare parte.

Au stat o vreme în tăcere, bărbatul mâncându-și înghețata și Alice prefăcându-se că citește. Doi tipi care făceau jogging au întors capul după ei, în trecere. Alice știa cine este el – știuse din clipa în care se așezase lângă ea, făcându-i obrajii să ia culoarea pepenilor –, dar în uimirea ei nu putea decât să

continue să se uite fix, ca un pitic de grădină conștiincios, la paginile care îi așteptau deschise, nepăsătoare, în poală. Ar fi putut la fel de bine să fie făcute din beton.

- Așadar, a spus bărbatul, ridicându-se. Cum te cheamă?
- Alice.
- Căreia-i plac vechiturile. Ne mai vedem pe-aici.

Duminica următoare, Alice stătea în același loc, încercând să citească o altă carte, de data asta despre un vulcan înfuriat și un rege înfoiat.

- Tu, a spus el.
- Alice.
- Alice. De ce citești chestia aia? Credeam că vrei să te faci scriitoare.
- Cine-a zis?
- Păi, nu tu?
- Mâna i-a tremurat ușor în timp ce a rupt un pătrățel de ciocolată și i l-a întins.
- Mulțumesc, a spus Alice.
- Nu-ți vace griji, a răspuns el.
- Alice i-a aruncat o privire curioasă în timp ce mușca din bucata de ciocolată.

— Nu știi poanta? Un bărbat care zbura către Honolulu își întreabă vecinul de scaun: „Scuzați-mă, cum se pronunță corect, *Hawaii* sau *Havaii*?” „*Havaii*”, îi răspunde celălalt. „Mulțumesc”, spune primul. Și tipul îi răspunde: „Nu vă vaceți griji.”

Încă mestecând, Alice a izbucnit în râs.

- Asta-i o poantă evreiască?
- Scriitorul și-a pus picior peste picior și și-a încrucișat brațele.
- Tu ce crezi?

A treia duminică, a adus două cornete de la Mister Softee și i-a oferit unul. Alice l-a acceptat, la fel ca pe ciocolată, pentru că începuse să se topească și, oricum, multiplii laureați ai Premiului Pulitzer nu au obiceiul să umble de colo-colo otrăvind oamenii.

Și-au mâncat înghețatele și s-au uitat la o pereche de porumbei care ciuguleau dintr-un pai. Alice, ale cărei sandale albastre se asortau cu modelul în zigzag de pe rochie, a îndoit un picior în lumina soarelui, a lene.

— Așadar, domnișoară Alice. Te bagi?

L-a privit.

A privit-o.

Alice a râs.

— Te bagi? a repetat el.

Întorcându-se la cornetul ei:

— Păi, nu văd de ce n-aș face-o.

Scriitorul s-a ridicat ca să-și arunce șervețelul la coș, apoi s-a întors la ea.

— Sunt o mulțime de motive pentru care ai putea să n-o faci.

Alice l-a privit chiorâș și a zâmbit.

— Câți ani ai?

— Douăzeci și cinci.

— Prieten?

A dat din cap că nu.

— Serviciu?

— Sunt asistent editorial. La Gryphon.

Cu mâinile în buzunare, și-a ridicat un pic bărbia, semn că asta părea să aibă sens.

— Bine. Vrei să facem o plimbare împreună sâmbăta viitoare?

Alice a dat din cap că da.

— Tot aici, la patru?

A dat iar din cap.

— Ar trebui să-ți iau numărul. În caz că intervine ceva.

În timp ce un alt tip care făcea jogging a întors capul după bărbat, Alice i-a notat numărul pe semnul de carte.

— N-ai să mai știi unde-ai rămas, a spus scriitorul.

— E în regulă, a răspuns Alice.

Sâmbătă a plouat. Alice stătea pe podeaua cadrilată din baie, încercând să-și repare scaunul de toaletă rupt cu un cuțit teșit, dintre cele pentru întins untul. Chiar atunci i-a sunat mobilul: NUMĂR NECUNOSCUT.

— Alo, Alice? Aici Mister Softee. Unde ești?

— Acasă.

— Și unde-i asta?

— Bulevardul 85, colț cu Broadway.

— A, păi e la doi pași. Ar merge să legăm două cutii de conserve cu o frânghie de la mine până la tine.

Alice și-a închipuit o frânghie săltând ca o coardă pentru sărituri peste Amsterdam¹, tremurând între ei de fiecare dată când ar fi vorbit.

— Așadar, domnișoară Alice. Cum să facem? Ai vrea să vii până aici, să stăm un pic de vorbă? Sau să ne plimbăm în altă zi?

— Vin acolo.

— Vii aici. Foarte bine. Patru și jumătate?

Alice și-a notat adresa pe un plic mototolit. Apoi și-a astupat gura cu mâna și a așteptat.

— De fapt, hai să fie cinci. Ne vedem aici la cinci?

Ploaia inundase trecerile de pietoni și i-a udat learcă picioarele. S-ar fi zis că taxiurile care înspumau străzile

dezlâdate ale Amsterdamului circulau mai rapid decât pe vreme uscată. Ca să îi facă loc, portarul s-a făcut una cu peretele și Alice a pătruns în clădire cu un aer hotărât: cu pașii mari și pomeții ridicăți, scuturându-și umbrela. Liftul era placat de sus până jos cu alamă scorjtită. Ori etajele erau foarte înalte, ori liftul se mișca foarte lent, cert e că a avut destul timp să se încrunte la reflexiile deformate, ca de bălci, ale chipului ei din oglindă și să-și facă nu puține griji în legătură cu ce avea să se întâmple mai departe.

Ușile liftului s-au deschis spre un coridor cu alte șase uși gri. Era pe punctul de a ciocăni la prima dintre ele când o altă ușă, de pe partea cealaltă a liftului, s-a crăpat scoțând la iveală un braț care ținea un pahar.

Alice a acceptat paharul, plin cu apă.

Ușa s-a închis.

Alice a luat o înghițitură.

A doua oară când s-a deschis, a părut că ușa s-a dat de perete de una singură. Cu paharul încă în mână, Alice a înaintat cu pas șovăielnic pe un hol scurt, care se deschidea într-o încăpere de un alb strălucitor. Acolo, printre alte lucruri, se găseau un birou de proiectant și un pat neobișnuit de mare.

— Arată-mi poșeta, s-a auzit din spate vocea lui.

I-a arătat-o.

— Acum deschide-o. Din motive de securitate.

Alice și-a pus poșeta pe măsura de sticlă dintre ei și a desfăcut-o. Și-a scos portofelul: bărbătesc, din piele maro, ferfe-nițit de atâta purtare. Un loz pe care dăduse un dolar și care făcuse tot atâta. Un strugurel. Un pieptene. Un rând de chei. O agrafă. Un creion mecanic. Câteva monede răzlețe și, în cele din urmă, trei tampoane pe care le-a ținut în palmă ca pe niște gloanțe. Ups. Brrr.

— Telefon nu?

— L-am lăsat acasă.

A luat portofelul și a râcâit un petic de piele care se desprinsese.

— Ăsta-i vai și-amar, Alice.

— Știu.

A deschis portofelul și i-a scos rând pe rând cardul de debit, cardul de credit, un card cadou de la Dunkin' Donuts, permisul auto, legitimația de student și douăzeci și trei de dolari în bancnote. A ridicat unul dintre carduri:

— *Mary-Alice.*

Alice și-a încrețit nasul.

— Nu prea-ți place partea cu Mary.

— Ție-ți place?

Pentru o clipă, a șovăit între a se uita la ea sau la card, ca și cum ar fi încercat să se hotărască ce versiune a ei preferă. Apoi a dat din cap, a strâns cardurile într-un teanc îngrijit și le-a prins laolaltă cu bancnotele folosind un elastic de birou, apoi a vârat teancul înapoi în poșetă. Portofelul l-a azvârlit într-un coș de gunoi zăbrelit care conținea deja un con alb de hârtie – un manuscris aruncat. Priveliștea a părut să-i pricinuiască o iritare pasageră.

— Așadar, *Mary-Alice*...

S-a așezat și i-a făcut semn și ei s-o facă. Fotoliul lui pentru citit era din piele neagră și jos, ca al unui Porsche.

— Ce altceva pot să mai fac pentru tine?

Alice s-a uitat de jur împrejur. Pe biroul de proiectant, un manuscris nou-nouț aștepta să fie băgat în seamă. În spatele biroului, două uși de sticlă glisante dădeau într-un balcon micuț, adăpostit de ploaie de cel de deasupra lui. În spatele ei, patul enorm era strâns atât de îngrijit, încât părea cu totul și cu totul neprimitor.

— Vrei să ieșim pe balcon?

— Bine.

— Nimeni nu aruncă pe nimeni peste balustradă, de acord?

Alice i-a zâmbit și rămânând la un metru și jumătate de el, i-a întins o mână. Scriitorul și-a coborât privirea și i-a examinat-o îndelung, cu un aer dubitativ, ca și cum acolo, în palma ei, ar fi fost încrustate toate argumentele pro și contra ale tuturor strângerilor de mână din viața lui.

— Dacă mă gândesc mai bine... a spus atunci. *Vino-n-coace.*

Pielea îi era brăzdată și răcoroasă.

Buzele îi erau moi – dar în spatele lor erau dinții.

La ea la birou, pe peretele din hol, tronau înrămate nu mai puțin de trei diplome ale Premiului Național de Carte purtând numele lui.

A doua oară, când a ciocănit, s-au scurs vreo câteva secunde bune fără vreun răspuns.

— Sunt eu, i-a spus Alice ușii din fața ei.

Ușa s-a crăpat și prin crăpătură, o mână i-a întins o cutie.

Alice a luat cutia.

Ușa s-a închis.

Lincoln Stationers, așa scria pe cutie, cu litere aurii încrustate elegant. Înăuntru, sub o folie protectoare din hârtie de mătase, era un portofel într-o nuanță de burgund, cu un compartiment pentru monede cu închizătoare metalică.

— Doamne, Dumnezeu! a exclamat Alice. Este atât de draguț. Îți mulțumesc.

— Nu-ți vace griji, a răspuns ușa.

Din nou, a primit un pahar cu apă.

Din nou, au făcut ce-au făcut fără să deranjeze patul.
Peste pulover, i-a pus câte o palmă pe fiecare sân, ca și cum ar fi vrut să îi reducă la tăcere.

— Țsta e mai mare.

— Of, a spus Alice, privind în jos cu un aer mâhnit.

— Nu, nu; n-o lua ca pe o imperfecțiune. Nu există pereche fără cusur.

— Ca fulgii de zăpadă? a încercat Alice.

— Ca fulgii de zăpadă, a încuviințat el.

Din dreptul stomacului până la stern i se întindea o cicatrice rozacee, ca un fermoar. O altă cicatrice îi brăzda piciorul din zona inghinală până la gleznă. Alte două i se arcuiuau vag deasupra șoldului. Și asta numai în față.

— Cine ți-a făcut asta?

— Norman Mailer.

Cât și-a tras ciorapii pe ea, el s-a ridicat și a pornit televizorul pe un meci al echipei Yankees.

— Ooo, ador baseballul, a spus Alice.

— Chiar așa? Ce echipă?

— The Red Sox. Când eram mică, bunica mă ducea în fiecare an la Fenway².

— Mai trăiește bunica ta?

— Dap. Îi vrei numărul? Cred că sunteți cam de-o vârstă.

— Nu crezi că ne știm cam de puțin timp ca să-ți permiți să mă persiflezi, Mary-Alice?

— Ba da, a răs Alice. Îmi pare rău.

S-au uitat la Jason Giambi cum a lansat un trei la doi în centru-stânga.

— O, a spus scriitorul, ridicându-se. Aproape c-am uitat. Ți-am cumpărat un fursec.

Când stăteau așezați uitându-se unul la celălalt peste măsura lui de sticlă, sau ea pe pat și el în fotoliul lui, Alice îi observa pulsația ușoară a tâmpelilor, ca și cum palpitul lor ar fi fost în tandem cu bătăile inimii.

Și mai avusese și trei operații pe coloană, ceea ce însemna că erau lucruri pe care le puteau face și lucruri pe care nu le puteau face. Pe care n-ar fi trebuit să le facă.

— Nu vreau să-ți fac rău, s-a încrunțat Alice.

— E un pic cam târziu ca să te mai gândești la asta.

Acum foloseau patul. Salteaua lui era dintr-un material ortopedic special, care o făcea să se simtă de parcă s-ar fi scufundat încet-încet într-o caramă uriașă. Dacă-și întorcea capul într-o parte putea să vadă, prin ferestrele lui înalte, orizontul citadin, aglomerat și solemn, în bătaia ploii.

— O, Doamne. O, Iisuse. O, Cristoase. O, Iisuse Cristoase. Ce faci? Ai idee... ce... *faci*?

După, în timp ce ea mânca un alt fursec:

— Cine te-a învățat asta, Mary-Alice? Cu cine ai fost?

— Nimeni, a spus ea, culegându-și o firimitură din poală și mâncând-o. Îmi imaginez doar ce ar produce plăcere și o fac.

— Ei bine, chiar ai imaginație.

O numea sirenă. Ea habar n-avea de ce.

Proptit de tastatura lui era un teanc de coli albe pe care scrisese:

Ești un vas gol vreme îndelungată, apoi crește în tine ceva ce nu-ți dorești, se strecoară înăuntru un lucru cărui nu-i poți face față. Dumnezeuul Șansei creează în noi... Strădania în artă cere multă răbdare.

Și dedesubt:

Un artist, cred, nu este altceva decât o memorie puternică în stare să se miște după bunul-plac, trecând chiar prin miezul anumitor experiențe...

Când ea a deschis frigiderul, medalia lui de la Casa Albă, legată de mâner, s-a lovit cu zgomot de ușă. Alice s-a întors în pat.

— Scumpo, a spus. Nu pot să port prezervativ. Nimeni nu poate.

— OK.

— Și ce-ai de gând să faci cu bolile?

— Păi, am încredere în tine, dacă tu...

— N-ar trebui să ai încredere în nimeni. Dacă rămâi însărcinată?

— O, nu-ți face griji pentru asta. O să fac avort.

Mai târziu, pe când se spăla în baie, el a băgat mâna pe ușă și i-a întins un pahar cu vin alb.

Se numeau „blackout cookies”³ și erau niște fursecuri pe care le lua de la Columbus Bakery, pe lângă care trecea în fiecare zi în plimbările lui. Se străduia să nu le mănânce el însuși. Nici nu bea; alcoolul nu făcea casă bună cu unul dintre medicamentele pe care le lua. Dar pentru Alice cumpăra sticle de Sancerre sau de Pouilly-Fuissé și, după ce îi turna din ceea ce își dorea, punea dopul la loc și sticla o așeza pe podea, lângă ușă, ca s-o ia acasă.

Într-o seară, după câteva guri de fursec, Alice a sorbit din vin și a făcut o grimasă fandosită.

— Ce e?

— Îmi pare rău, a spus ea. Nu vreau să par nerecunoscătoare. Doar că, vezi tu, nu prea merg una cu alta.

S-a gândit o clipă, apoi s-a ridicat și s-a dus în bucătărie după un tirbușon și o sticlă de Knob Creek.

— Încearcă asta.

A privit-o cu poftă în timp ce ea a luat o mușcătură, apoi o sorbitură. Bourbonul a alunecat pe gât ca o flacăra.

Alice a tușit.

— Ăsta-i paradisul, a spus ea.

Alte cadouri:

Un ceas de mână extrem de fin, rezistent la apă.

Apă de parfum *Allure* de la Chanel.

O coală cu timbre la treizeci și doi de cenți cu seria *Legends of American Music*, comemorându-i pe Harold Arlen, Johnny Mercer, Dorothy Fields și Hoagy Carmichael.

Prima pagină a unui număr *New York Post* din martie 1992 cu titlul „Act sexual straniu în Bullpen (Finala pe oraș)”.

A opta oară, pe când făceau unul dintre acele lucruri pe care nu ar fi trebuit să le facă, el i-a spus:

— Te iubesc. Te iubesc pentru asta.

După, ea stătea la masă mâncându-și fursecul, iar el o privea în tăcere.

Dimineața următoare:

NUMĂR NECUNOSCUT.

— Voiam doar să-ți spun că a fost probabil ciudat să auzi asta din partea mea; cred că te-a amețit – A-ME-ȚIT, nu ÎN-TE-ȚIT, deși nici ăsta nu-i un cuvânt prea rău. Ce vreau să spun e că era valabil în momentul ăla, dar asta nu